

WPD**etails**

#04

3 VISIES

NATUURKRACHTEN

DUBBELPORTRET

KAPITEINS WILLEM GROENEWOLD EN GERBEN BROUWER

GASTCOLUMN

PIET PAULUSMA

WPDDetails

Jaargang 2 - #04
December 2017

06

10

17

25

5 Voorwoord directie

6 Ondernemer in beeld

Kienstra Schoenen

8 Facts & Figures

Getijdewerking

9 Gevonden voorwerpen

Voorwerpen gevonden op de boot

10 De werkplek van...

Carolien de Jong

13 Chalets Boomhiemke

Chalets over zee

14 Collega rederij

Op bezoek bij Destination Gotland

17 Making of the Oertocht

Verhalen op of achter de veerboot

20 Details van de boot

m.s. Rottum

22 Het team van...

Open deuren dag

25 Na werktijd

De hobby van Simon Visser

28 Historie

Ameland kreeg zijn nieuwe veerboot

30 Ondernemer in beeld

Kolstein lifestyle & boeken en drogisterij & kinderkleding

Peter-Arnold Kolstein, ondernemer

'Het is fijn het eiland al te promoten op de veerboot'

Willem Groenewold, kapitein WPD

'Ik hoop mijn veertigjarig jubileum hier te vieren'

Wagenborg Shipping wint KVNR Shipping Award met Easymax **p. 47**

Wagenborg Offshore levert tweede 'Walk-to-Work' schip in de zuidelijke Noordzee **p. 48**

Wagenborg Sleepdienst verscheept brug van Duitsland naar poolgebied **p. 49**

**3x
NIEUWS
UIT DE GROEP**

36

32

38

44

32 Evenementen en sponsoring
Fotocollage en Kunst op Ameland

35 Column
Ger van Langen

36 Dubbelportret
Kapiteins Willem Groenewold en Gerben Brouwer

37 Actualiteiten
Klanttevredenheidsonderzoek 2017

38 3 visies: Natuurkrachten
Arjan Berkhuisen
Lianne Huzen
Johan Nooitgedagt

42 Gastcolumn
Piet Paulusma

43 Actualiteiten
Café Le Petit Ilot en Havenkantoor Nes

44 Ontwikkeling bouw sneldienst ...

46 Nieuws uit de Groep

50 Veerbootcafé + Klantenservice

51 Colofon en Volgende editie

52 Vaste reiziger in beeld
Lieuwe Klabbers

Arjan Berkhuisen, directeur Waddenvereniging

Piet Paulusma

'Ik zie voor WPD een educatieve rol met alle toeristen en jeugd aan boord'

'Het Waddengebied is mijn favoriete natuurgebied'

LEEUWARDEN-FRYSLÂN 2018

CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA

FRIESLAND STYLE

Leeuwarden
Fryslân
2018

Culturele
Hoofdstad
van Europa

Leeuwarden-Fryslân is in 2018 de Culturele Hoofdstad van Europa. Een jaar lang laten we zien hoe wij Friesland best leven, samen en daarbij een speciale plaats achter laten voor de generaties die nog komen. Cultuur is niet ons doel, maar ons middel. Ons landschap is het podium voor meer dan honderd events en iedereen is uitgenodigd.

DE REUZEN VAN ROYAL DE LUXE

DE STORMRUITER

ESCHER OP REIS

11 FOUNTAINS

THE TALL SHIPS RACES

DRANJEWOOD FESTIVAL

SENSE OF PLACE

UNDER DE TOER

DADA IN DRBBBB

Hoofdsponsors

TICKETS EN INFO: 2018.NL

f LF2018 t LF2018 @ LF_2018

BESTE LEZER,

Alweer de vierde editie van WPDetails. Na het hoofdthema van de vorige editie "Grenzen" heeft de redactie zich nu gericht op "Natuurkrachten" als rode draad. De veerdienst is in grote mate afhankelijk van natuurkrachten. Meteorologie, getij en wind zijn bepalende factoren. Niet alleen voor de boot, maar voor iedereen op de eilanden. De zomer van 2017 was wisselvallig. Een mooi voorjaar werd gevolgd door een middelmatig hoogseizoen. Niet slecht, niet geweldig. Gewoon: Nederlands.

WPDetails als spreekbuis voor medewerkers, eilanders, relaties en belanghebbenden, waarbij variëteit én terugkerende artikelen elkaar afwisselen; eilander ondernemers aan het woord, stellingen besproken vanuit verschillende hoeken en reizigers die hun ervaring delen. Scherp op de details; WPD details.

Ik hoop dat ook deze editie niet alleen leidt tot een beter inzicht in de veerdienst en de mensen die er werken, maar ook voeding is voor discussie. De inhoud mag reacties oproepen. Reacties die onder andere besproken kunnen worden in het Veerbootcafé, of in een mail aan de redactie. De redactie ziet ze graag tegemoet.

Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Ger van Langen

Directeur Wagenborg Passagiersdiensten

Directie en medewerkers van Wagenborg Passagiersdiensten wensen iedereen een goed, gezond en gezegend nieuwjaar.

OPGEGROEID IN EIGEN WINKEL

Dat Kienstra Schoenen in Nes bestaat, is ergens te danken aan het feit dat de overgrootvader van Jan Kienstra walvisvaarder was. De winkel, die tegenwoordig ook regenkleding, jacks en laarzen in het assortiment heeft, is meer dan honderd jaar oud.

KOUDE VOETEN

Jans overgrootvader voer eind negentiende eeuw over verre oceanen. De maanden waarin hij thuis in Buren was, runde hij een boerenbedrijf. Al werkend op de boerderij had hij vaak last van koude voeten. Van vachten en huiden maakte hij daarom warme schoenen. Een deel van die schoenen verhandelde hij op het schip als hij weer op walvisjacht ging. Uiteindelijk leverde hem dat net zoveel geld op als het walvisvaren zelf.

Mede vanwege zijn gezin, dat vrijwel elk jaar werd uitgebreid, hield hij op een gegeven moment op als walvisvaarder. Jan: "Hij ging verder op de boerderij,

verkochte schoenen en had verder nog een pensionnetje." In 1908 verhuisde de familie Kienstra naar Nes, naar het pand waar Kienstra Schoenen nog altijd gevestigd is. "Het pand was een pension. Er waren boven twaalf kamers voor gasten, de familie leefde beneden in een kleine ruimte."

De grootvader van Jan begon naast het pension een kleine schoenenwinkel. Jans vader, die met zijn gezin in het pand bleef wonen, breidde de winkel uit. Jan wilde eigenlijk biologie of scheikunde studeren. "Met als doel om arts te worden, of iets in die richting." Maar vlak voordat hij aan zijn studie zou beginnen, zei zijn vader: 'Wat moet je nu met zo'n opleiding?'. Meao en heao, dat was veel beter."

VOOR EEN PASSEND SCHOENADVIES

Toen Jan zijn papieren op zak had, kreeg zijn vader een hernia. "Hij vroeg me of ik hem wilde helpen met de winkel. Het is misschien niet wat ik wilde, maar het is prima." En zijn belangstelling voor de medische wereld komt ook nog goed van pas. Als iemand last heeft van zijn voeten of rug, kan hij die persoon van goed schoenadvies voorzien. "Ik heb ooit nog een jaar in een fabriek gewerkt waar ze orthopedische damesschoenen maakten en heb diverse cursussen gevolgd, dus weet er veel van af."

Inmiddels runt Jan het bedrijf al ruim dertig jaar, samen met zijn vrouw Annet. Hij focust zich op de schoenwinkel. Zijn vrouw heeft de modezaak Paal 10 Mode, aan de andere kant van de straat, onder haar hoede. Sinds zeven jaar hebben ze

ook een funshopwinkel in Nes. Zeker in het hoogseizoen kan het flink druk zijn, en is zeilen voor Jan een manier om te ontspannen - een liefhebberij die hij inmiddels deelt met zijn kinderen Thijs en Femke.

BOVEN WINDKRACHT ZES IS HET OVERLEVEN

"Als kind zeilde ik al. Later leerde ik Koos Scherjon kennen, die een catamaran had. Ik ging één keer met hem mee, en was verkocht." Het is vooral de snelheid die het 'm doet. "Je kunt tot en met windkracht zes zeilen. Daarboven kan ook wel, maar dat is dan vooral overleven." Voor elke zeiltocht gaat hij na wat het tij is, checkt wat de weersvoorspellingen zijn en hoe rustig het water is. Zijn alle factoren gunstig, dan zeilt hij met flinke snelheid de zee op, de rust in. ■

& FACTS & FIGURES NATUURKRACHTEN

Iedere strandganger kent het wel: gedurende de dag verplaatst de lijn tot waaraan de zee komt. Dit noemen we getijdenwerking: de dagelijkse op- en neergaande beweging van de zee. Welke krachten komen daar bij kijken? En wat ervaren wij ervan?

- De maan oefent kracht uit op de aarde. Hierdoor komt het water hoog te staan aan de kant van de aarde, die het dichtst bij de maan staat.
- Ook de zon doet mee. Als zon en maan op één lijn met de aarde staan, dus met volle maan en nieuwe maan, wordt er extra hard aan het water getrokken. Zo ontstaat extra hoog- en extra laagwater. Dit heet springtij.
- Bij eb en vloed geldt: "Vloed brengt meer, dan eb terugneemt".
- De hoge waterstand verplaatst zich, omdat de aarde ondertussen ronddraait. Op een vaste plek langs de kust komt twee keer per dag hoog- en laagwater op vaste tijden voor.
- Dit tijdstip schuift elke dag zo'n 50 minuten op, door draaiing van de maan om de aarde.
- Dit is van te voren uit te rekenen. Hiervoor zijn getijdentabellen, maar die kloppen niet altijd. Soms bedraagt de afwijking wel 50 centimeter of (veel) meer.
- Oftewel natuurkrachten blijven onvoorspelbaar.
- De tijden van hoog- en laagwater aan de Nederlandse kust lopen sterk uiteen. Het getij verschuift in bijna 12 uur van het zuidwesten naar het noordoosten.
- Ook is er verschil tussen de hoog- en laagwaterstand per locatie. In Zeeland is dit het grootst, gemiddeld 382 cm. Het neemt af in noordelijke richting, tot bij Den Helder (137 cm). Daarna neemt het oostelijk weer toe: bij Harlingen is het 201 cm en bij Delfzijl 299 cm.
- Het zijn deze natuurkrachten die het Waddengebied uniek maken met haar bijzondere natuurwaarden, vogels, planten en opgeslibde kwelders.

GEVONDEN VOORWERPEN OP DE BOOT

Bent u wel eens iets verloren tijdens een reis? Dat is uiteraard heel vervelend. WPD doet er alles aan om op de veerboot en haventerreinen verloren voorwerpen terug te bezorgen bij de eigenaar.

Wanneer iemand van WPD een voorwerp vindt, of als een reiziger iets heeft gevonden en dit aan een medewerker geeft, dan komen deze spullen terecht op het dichtstbijzijnde havenkantoor. Holwerd of Lauwersoog.

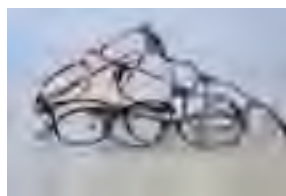
Door alert handelen van collega's en het gebruik van sociale media vinden echte waardevolle objecten hun weg vaak weer terug naar de rechtmatige eigenaar.

Opmerkelijk blijft het dat reizigers regelmatig waardevolle smartphones verliezen, mensen complete koffers vergeten, maar ook autosleutels, brillen, schoenen en kledingstukken. En dat sommigen zich vervolgens nooit meer melden. ■

TOP DRIE GEVONDEN VOORWERPEN

1. Paraplus
2. Handschoenen en mutsen in de winter
3. Lees- en zonnebrillen

Iets verloren of vergeten tijdens uw reis?

Neem contact met ons op via verlorenofgevonden@wpd.nl of kijk op www.verlorenofgevonden.nl. Ook is het mogelijk om op het havenkantoor te vragen of uw spullen zijn gevonden. Wij bewaren gevonden voorwerpen op het havenkantoor waar het ingeleverd is. Eens per jaar gaat er een zending kledingstukken, boeken, spelletjes etc. naar Roemenië om de mensen daar een beter bestaan te geven.

HOE ZIET JOUW WERKPLEK ERUIT?

Passie voor je werk, goede arbeidsvoorwaarden, fijne collega's - genoeg redenen om dagelijks met plezier naar je werk te gaan. Maar een vertrouwde werkplek is ook belangrijk. Daarom zetten we in elke WPDetails een werkplek in de schijnwerper. Deze keer de werkplek van Carolien de Jong, verkeersleider in de haven op Ameland.

CAROLIEN DE JONG

"Ik ben geboren en getogen op Ameland. Alleen tussen mijn zestiende en negentiende woonde ik in Leeuwarden voor mijn vervolgopleiding. Na mijn studie ging ik al gauw met mijn huidige man samenwonen en samen kregen we vier kinderen. Door mijn werk destijds, bungalowverhuur- en beheer, kon ik veel thuis zijn voor de kinderen. Begin 2016 wilde ik daarnaast iets voor mijzelf doen en in maart ben ik begonnen als oproepkracht op de Reserveringsafdeling op het kantoor van Wagenborg. Een jaar later kreeg ik een vaste aanstelling als verkeersleider in het havenkantoor."

WAT DOE JE ALS VERKEERSLEIDER?

"Het is heel gevarieerd. Je hebt contact met de kapitein en de matrozen aan boord via een portofoon. De kapitein vertelt je dan hoeveel voertuigen er op de boot mee gaan, zodat hij kan bepalen hoe dat aan boord moet worden ingericht. Daarnaast zit ik bij de balie, eigenlijk altijd samen met een collega, zodat we de werkzaamheden kunnen rouleren. Het ene uur check je de auto's in en laad je de boot, en het andere uur regel je de andere voorkomende werkzaamheden, zoals het informatieloket, mails beantwoorden, omboeken of nieuwe reserveringen maken. Het havenkantoor is afgelopen jaar vernieuwd en sinds mei gebruiken we het nieuwe autoloket, wat heel prettig werkt."

WAT SPREEKT JE AAN IN JE WERK?

"Ik ben niet echt een stilzitter. En met dit werk zit je het ene moment achter de balie en het volgende moment sta je buiten om de auto's door de sturen. Wat ook leuk is, is het contact met de passagiers. Sommige mensen reizen elke dag met de boot, of elke week, dus daar krijg je leuk contact mee. Ik sta altijd wel open voor een praatje. En ook het onderlinge contact met de collega's is erg leuk. Verder is deze werkplek natuurlijk uniek. Het uitzicht zó mooi en elke dag weer anders."

WAAR ZIT DE UITDAGING IN JOUW WERK?

"Als bijvoorbeeld de boten helemaal volgeboekt zijn met auto's en vrachtwagens, is het een uitdaging om alles goed in de gaten te houden. Niet iedereen checkt in, dus je moet scherp zijn op mensen die niet gereserveerd hebben. Hebben ze niet gereserveerd, dan halen we ze uit de rij. Sommigen proberen in discussie te gaan, maar het is dan een kwestie van vriendelijk en rustig blijven en kijken hoe de situatie zo goed mogelijk opgelost kan worden. Zorgen dat iedereen tevreden het eiland verlaat, dat vind ik belangrijk."

WAT GEBEURT ER BIJ EXTREME WEERSOMSTANDIGHEDEN?

"Er is dan een bepaald protocol van kracht. We hebben dan veel contact met de collega's van het kantoor in Nes. De politie en de gemeente komen naar de pier en laten de auto's door. Wij houden contact met hen, en zorgen er ondertussen voor dat hier alles gewoon doorgaat. En we houden alles goed in de gaten. Sommige mensen komen hier toch naartoe. Wandelaars bijvoorbeeld. Die wijzen we erop dat het te gevaarlijk is, en dat ze beter de wachtruimte in kunnen gaan. Ikzelf houd wel van een beetje natuurgeweld. Ik vind dat zó magisch. Ik ben in dat opzicht écht een eilandmens." ■

CHALETS OVER ZEE

Ze trekken nogal wat bekijks, de chalets die vier keer per week Ameland op worden gereden. Bij Barli bv in het Brabantse Uden zien de vakantiewoningen het levenslicht, eindbestemming is het Curios Vakantiepark. Voor Andries Peters, directeur van Barli bv, leverde dit project een geheel nieuwe ervaring op.

Barli bv is al 25 jaar actief in de unit- en systeembouw, en heeft dan ook al menig chalet gerealiseerd. Dat ze vakantiewoningen over water moeten vervoeren, is echter nieuw. "We realiseren in totaal 123 woningen voor Curios", vertelt Andries Peters. "We maken er zestien per week, en vervoeren er wekelijks acht naar Hollum. Steeds in tweetallen. Daarmee zijn we na de zomervakantie begonnen."

In het begin was het even aftasten hoe de chalets het best van Holwerd naar het eiland konden worden vervoerd. "De eerste chalets vervoerden we met pontons van Wagenborg. Dat was niet ideaal. De helling vanaf de openbare weg op zo'n ponton was te steil, en met harde

wind kon je eigenlijk niet varen. Dus zijn we alsnog met de veerdienst gegaan, en dat gaat prima. Ook bij heel slecht weer gaat alles precies volgens planning."

Dat een deel van het werk op Ameland plaatsvindt, geeft dit project voor Peters net iets extra's. "Natuurlijk ben je aan het werk, maar zodra je de boot op stapt, ervaar je toch zo'n vakantie sfeer." De verwachting is dat rond de jaarwisseling alle chalets zijn geplaatst in het vakantiepark, op een steenworp afstand van het strand. Peters is van plan om er zelf ook eens te overnachten. "Dat lijkt me wel wat. Zeker als je uit Brabant komt, is de zee een bijzondere plek." ■

DESTINATION GOTLAND

ONDERWEG NAAR EEN NIET TE VERGETEN EILAND IN DE OOSTZEE

Op circa 100 kilometer uit de Zweedse oostkust ligt midden in de Oostzee het eiland Gotland. Een eiland waarvan velen het bestaan niet kennen, en sommigen zeggen: Oh, je bedoelt Schotland, of weer een ander zegt, nee Schokland? Gotland mag dan niet bij iedereen bekend zijn, het is een uniek stukje Zweden dat na een overtocht van zo'n 3 uurtjes met de veerdienst van onze collega's van Destination Gotland is te bereiken.

De vloot van Destination Gotland

m.s. VISBY

CAPACITEIT: 1500 passagiers/112 dag hutten
SNELHEID: 53 km/u
LAAD CAPACITEIT: 500 auto's / 1.750 meters vracht

m.s. GOTLAND

CAPACITEIT: 1500 passagiers/112 dag hutten
SNELHEID: 53 km/u
LAAD CAPACITEIT: 500 auto's / 1.750 meters vracht

HSC GOTLANDIA

CAPACITEIT: 700 passagiers
SNELHEID: 65 km/u
LAAD CAPACITEIT: 145 auto's

HSC GOTLANDIA II

CAPACITEIT: 780 passagiers
SNELHEID: 59 km/u
LAAD CAPACITEIT: 160 auto's

DE KUSTLIJN VAN GOTLAND IS ZO'N 800 KM

Met een lengte van 125 km, breedte van 55 km en oppervlakte van 2.994 km² is Gotland veruit het grootste Zweedse eiland in de Oostzee. Het eiland staat bekend om de vele burchten, ruïnes, kerken en oude dorpen. De ongeveer 60.000 inwoners leven vooral van het toerisme en de landbouw. De cementindustrie en Payex, een specialist in betalingsverkeer, zorgen verder voor veel banen op het eiland. De natuur is gevarieerd met onder andere naaldbossen, loofbossen stranden, druipsteengrotten en rotsformaties. De kustlijn van zo'n 800 km maakt Gotland tot een ideaal plekje voor strand- en natuurliefhebbers.

MODERNE VEERDIENST

In een land met zoveel water en eilanden is het niet gek dat er ook heel wat veerdiensten zijn. Dat gaat van kleine pontjes tussen eilandjes, tot grotere ferry's die langere afstanden af leggen. Zoals Destination Gotland die de populaire verbinding tussen het Zweedse vaste land en het eiland Gotland onder gesubsidieerde concessie van de Zweedse regering verzorgt. Destination Gotland is een zeer moderne veerdienst met zo'n 400 medewerkers, die met een vloot van vier hoge snelheidschepen jaarlijks meer dan 1,7 miljoen passagiers vervoert, ruim een half miljoen voertuigen en 810.000 meters aan vracht. Van alle passagiers is bijna 95% Zweeds en slechts 0,19%

afkomstig uit Nederland.

HOGESNELHEDEN

De veerboten van Destination Gotland vertrekken vanaf de haven van Nynäshamn en Oskarshamn op het Zweedse vasteland en varen naar Visby, gelegen aan de westkant van Gotland. Tijdens de zomer zijn er per etmaal maximaal 21 afvaarten, zelfs 's nachts. De snelle cijferaar heeft waarschijnlijk al uitgerekend dat tijdens de 3 uur durende overtocht van 100 km behoorlijke snelheden door de grote ferry's moeten worden bereikt. De HSC Gotlandia, met een capaciteit van 700 passagiers, haalt zelfs 65 km/u, een mooi tempo om achter te waterskiën...

ZELFDE KASSA- EN RESERVERINGSSYSTEEM

Destination Gotland en WPD gebruiken dezelfde software-applicatie BOOKIT van het Finse Hogia als het om geautomatiseerde kaartverkoop en -reserveringen gaat. BOOKIT is zowel bij WPD als Destination Gotland behoorlijk ingeburgerd, maar in de dagelijkse toepassing zijn er wel degelijk verschillen. Zo kunnen passagiers bij Destination Gotland kiezen uit verschillende klassen, van "Economy", "After Lounge", "Front Lounge", "Pet lounge" tot "Seat in cabin". Naast "Seat in cabin" kan er zelfs een hele hut worden afgehuurd.

ANDERE TARIEFSTRUCTUUR

De prijs die een reiziger naar Gotland betaalt kan nogal verschillen, want de veerdienst hanteert in het kader van "wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" alleen al bij het jonge publiek diverse categorieën, van kind 0-2 en 3-12, jeugd 13-18 en 19-25 tot studenten. WPD kent een eenvoudige tariefstructuur en maakt uitsluitend onderscheid tussen kinderen 0-3, 4-12, volwassenen en een basis- en zomertarief.

"Open-tickets", zoals WPD die kent, heeft Destination Gotland in principe niet. Passagiers moeten vooraf reserveren via de website. Meldt er zich spontaan een reiziger in de haven van Nynäshamn of Oskarshamn, dan betaalt die een toeslag van 20%. Het principe van vooraf reserveren heeft te maken met de langere afstand en het korte hoogseizoen. Ongeveer 50% van alle passagiers wordt vervoerd in juni, juli en augustus. Even een weekendje, midweek of dagje naar Gotland komt door de afstand veel minder vaak voor dan bij ons op Ameland of Schiermonnikoog. En ook forensen gaan niet dagelijks op en neer naar Gotland. Zij blijven door de week op het vasteland van Zweden. Daarom varen alleen het m.s. Visby en m.s. Gotland het hele jaar, de andere 2 schepen uitsluitend tijdens het hoogseizoen. ■

Geïnteresseerd in de veerdienst Destination Gotland of wilt u zelf wel eens een bezoekje brengen aan het eiland Gotland? Neem dan een kijkje op

www.destinationgotland.se

Afgelopen zomer waren de opnames van het programma 'De Oertocht'. Omrop Fryslân gaat in de Oertocht op zoek naar de verhalen op en achter de veerdienst van Wagenborg Passagiersdiensten.

Op woensdag 6 september was de eerste uitzending van de 16-delige miniserie te zien. Wat vindt programmamaker Herman Zeilstra zelf van de Oertocht?

de oertocht

verhalen op en achter de veerboot

OMROP FRYSLÂN

HOE KWAM JE OP HET IDEE OM DE OERTOCHT TE GAAN MAKEN?

Het is niet helemaal alleen mijn idee moet ik bekennen, tijdens andere opnames had ik het met een collega over leuke locaties voor een serie. Een veerboot leek ons een geweldige plek. Een spannende arena om te filmen, zo'n boot op zee.

Mijn collega en de hoofdredacteur van Omrop Fryslân zijn gaan kijken naar de mogelijkheden. Ik ben erbij betrokken en de afspraak werd gemaakt om eerst drie afleveringen te maken en dan te kijken of hier een serie in zou zitten.

JE KWAM ALS KIND AL REGELMATIG OP AMELAND. HOE IS DOOR DE OERTOCHT JOUW BELEVING VAN WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN VERANDERT?

Ik heb door de verschillende opnames meer een gezicht gekregen bij het bedrijf. Dus als ik nu op de boot stap, denk ik: 'Zou Willem achter het roer zitten? En hoe is het met Rita en de Reserveringsafdeling op Nes. Loopt alles nog gesmeerd bij Theo in de machinekamer?' Ik wil iedereen die heeft meegewerkt aan de serie ook heel erg bedanken voor de vriendelijke en leuke samenwerking. Ik vind het mooi dat men trots is op het bedrijf en er

graag iets van laat zien. Natuurlijk waren er ook mensen met cameravrees, maar die waren gelukkig op één hand te tellen.

HOE VAAK HEB JE DE OERTOCHT MET DE VEERBOOT AL GEMAAKT?

Voor de opnames heb ik zo'n twintig of dertig keer de overtocht gemaakt. Maar buiten de opnames om heb ik ook al wel 30 keer de overtocht naar de eilanden gemaakt, denk ik. Dus ik kan alle plekje van het schip nu wel dromen. Ik hoef de crew maar aan te kijken om te weten wat er aan de hand is, haha.

WAT IS HET MEEST BIJZONDERE VERHAAL DAT JE TEGENKWAM?

Er zijn heel veel mooie verhalen, maar wat ik vooral mooi vind, is toeval. Of bestaat dat niet? Ik kwam een notaris tegen die een bijzonder verhaal vertelde over een klant van hem. Die man was pas bij hem geweest om de erfenis om te zetten naar zijn dochter, omdat hij daar na jaren weer goed contact mee had. Toen die klant daarna naar zijn nieuwe huis reed en de kofferbak van zijn auto opendeed, viel hij dood neer. Dat vond ik toch wel zo'n vreemd verhaal...

De Oertocht gemist? Bekijk alle afleveringen van de Oertocht op de YouTube pagina van Wagenborg Passagiersdiensten.

WAT VOND JE HET LEUKST/ SPANNENDST OM MEE TE MAKEN TIJDENS DE OPNAMES?

De opnames van de vaargeul vanuit een helikopter. Ik kon mee met een inspectievlucht van Rijkswaterstaat en mocht filmen met de zijdeur open. Ik kreeg een tuigje om voor het geval dat... Met een riempje zat ik vast aan de stoel. Dat was zowel spannend als leuk. Met een geweldig uitzicht: we zijn voor de Oerd langs gevlogen voor een prachtige shot. Wel vreemd idee om de grond onder je te zien als je scheef door de bocht vliegt. Dan maar even snel door de zoeker van de camera kijken.

WAT VOND JE MOEILIJK AAN DE OPNAMEN VAN DE OERTOCHT?

Toen we begonnen, hadden we het idee dat het ook over de mensen achter de schermen moest gaan. Dus niet alleen verhalen van reizigers. Maar dan moet je wel het vertrouwen krijgen van de mensen die Wagenborg maken tot wat het is. Dat vertrouwen heb ik gekregen.

DE DIVERSITEIT VAN DE MEDEWERKERS BINNEN WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN IS GROOT EN DAARNAAST HEB JE OOK CONTACT GEHAD MET VEEL EILANDERS. WAT IS JOU HET MEEST BIJGEBLEVEN OVER DE

MENTALITEIT VAN DE MENSEN OP DE BOOT EN DE EILANDEN?

De "niet lullen maar poetsen" mentaliteit, daar houd ik wel van. Dat hebben zowel de medewerkers als de mensen die op de eilanden wonen. Ik vind het ook leuk om te zien en horen dat eilanders die ik tegen kom het mooi vinden dat er een serie over hun gebied op tv is. Daar word ik blij van.

Ik liep ook mee met watertaxi schipper Jakob die heel openhartig vertelde hoe graag hij op het wad is.

HEB JE OOK GEHEIME PLEKJES ONTDEKT DIE DE PASSAGIERS NOOIT ZIEN?

"Er is een aflevering waarin we alle motoren en machines opstarten voor de eerste overtocht van de dag. Zulke motoren had ik nog nooit gezien, maar het is dus nu te zien in 'De Oertocht'. Ook volgen we de bouw van de nieuwe snelboot van Ameland."

HEB JE NOG ANDERE INTERESSANTE ZAKEN ONTDEKT?

"Ik ben voor een aflevering ook mee geweest met Theo Metz. Hij werkt in de machinekamer en is de broer van een oud-klasgenoot van me. Ze waren ook beide bandlid van de band Abnormaal, een band die door hun eigen

succes op Ameland niet meer bestaat. Theo zijn broer had fantastische humor. Dan liepen wij in de pauze naar de winkel en liet hij een scheet. Hij wees naar de tegel onder zijn voet en zei met een strakke kop: "Die tegel zat los." Dat tekent wel de humor en eigenzinnigheid van de eilanders. En dat is allemaal terug te zien in de serie." ■

'HET EILANDGEVOEL' BEGINT DIRECT AL AAN BOORD

Alle boten die deel uitmaken van de vloot van WPD hebben een thema. Bij het m.s. Oerd is dat "zee", bij m.s. Sier "sport", m.s. Monnik "muziek" en bij m.s. Rottum, waar we het in dit magazine over hebben, is dat de "natuur".

De Waddenzee is een natuurgebied van internationale betekenis. De overweldigende natuur, de steeds wisselende wolkenluchten, en het unieke eilandgevoel maken de overtocht naar Schiermonnikoog allesbehalve alledaags. Vanuit de salon geniet u door de grote raampartijen van een onbepert uitzicht op het unieke Waddengebied. Maar ook het interieur van het m.s. Rottum laat de reiziger met kleine details de natuur direct beleven.

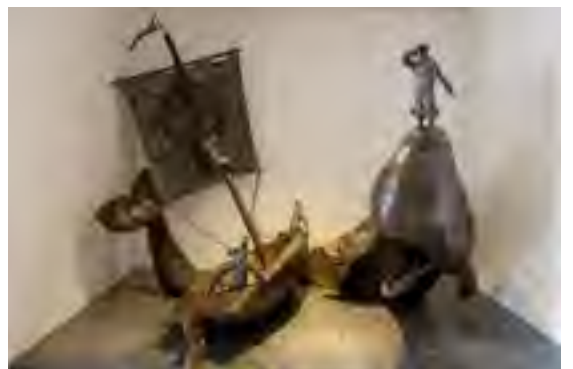
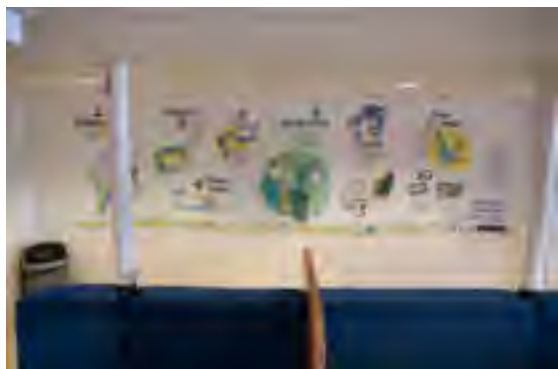
De kleuren in het interieur weerspiegelen de sfeer van de Wadden: de voetpaden hebben de kleur van drooggevallen kwelders, tussen de banken zitten schotten met een rietachtige uitstraling en er is een tafel ingericht met een Lepelaarspel in samenwerking met Natuurmonumenten.

Elke reis liefhebber heeft wel een bucketlist. De Wadden mogen daarop uiteraard niet ontbreken. Op de wand in de benedensalon een lijst met 10 Wadden avonturen, die u niet mag missen! Aan de andere kant van deze salon wordt de legende van Brandaan uitgebeeld door beeldhouwer Jaap van Meeuwen uit Uithuizermeeden. Een middeleeuws verhaal over een Ierse abt die de wereldzeeën bevaart.

Midden in het schip bij de trappen komt het natuurlijke licht binnen via barrisol lichtplafonds. Hier zien we de verbinding van hemel, aarde en water in terug. En op de wanden van de salons geweldig mooie natuurfoto's van Foppe Schut.

De 45 minuten die u op de veerboot zit, is een ware beleving. Heeft u al een keer mee gevaren? We hebben hier de mooiste foto's van het interieur voor u op een rijtje gezet. ■

**Meer foto's zien?
Bekijk alle foto's op de Facebook
pagina van Wagenborg
Passagiersdiensten.**

STERK STAATJE SAMENWERKING

Op zaterdag 11 november organiseerde WPD in Lauwersoog haar eerste Open Deuren Dag. Direct na de zomer startte een speciaal team met de eerste voorbereidingen. Een succesvolle operatie, waarbij ook een groot aantal medewerkers waren betrokken. Hoe lukte het hen in korte tijd een geslaagde dag te organiseren, waarbij ruim 800 bezoekers na afloop enthousiast naar huis gingen. WPDdetails ging met enkele teamleden in gesprek.

MEEST TROTS OP

Berend Jan Schoonbeek
Communicatieadviseur TGJ
Communicatie

"Dat deze dag de onderlinge samenwerking heeft bevorderd en heeft gezorgd voor een gevoel van verbondenheid"

MEEST TROTS OP

Dirk Aagtjes
Chef havenkantoor Lauwersoog
"Dat we met een klein team en enkele vrijwilligers deze dag vlekkeloos hebben kunnen laten verlopen"

MEEST TROTS OP

Maud Kiewiet Hendriks
Office manager
"Dat de Open Deuren Dag bij bezoekers leidde tot echte interesse in en waardering voor ons dagelijks werk"

MEEST TROTS OP

Yvonne IJnsen
Assistent office manager
"Dat iedereen het heeft gedaan, zonder opmerkingen als: 'dit is niet mijn taak' of 'ik heb hier geen tijd voor'"

"Het was een grote verrassing", zegt Berend Jan Schoonbeek als hem wordt gevraagd naar het aantal verwachte bezoekers. "WPD had nog nooit eerder een dergelijke open dag georganiseerd. Aanmelding vooraf was niet nodig, dat vonden we niet passen bij een open dag. De toegang was gratis en iedereen was welkom. Van te voren hadden wij een voorzichtige inschatting gemaakt van tussen de 250 en 500 bezoekers, uiteindelijk hebben we veel meer belangstellenden gehad."

Prettig samenwerken

Berend Jan vertelt dat de grootste uitdaging was om alle goodybags op tijd gevuld te krijgen. *"Alle bezoekers kregen na afloop een prachtige sailorbag mee. Naast folders van leuke activiteiten op Schiermonnikoog zat hier ook een speciaal voor WPD gemaakt memoryspel in, met prachtige plaatjes van de veerdienst en de eilanden."*

Dirk Aagtjes voegt daaraan toe: *"De week voorafgaand aan de Open Deuren Dag zijn wij begonnen met het grondig schoonmaken van het terrein, het havenkantoor en niet te vergeten het schip, want we wilden dat alles er spik en span bij stond. Ook de veiligheid hebben we veel aandacht gegeven. Want vergeet niet, tussen alle bezoekers van de open dag door hadden we ook 2 keer de aankomst en het vertrek van de gewone veerdienst naar Schiermonnikoog. Dan mag er niets misgaan. Met de hele ploeg hebben we het geheel soepel laten verlopen."*

Vertrouwen in elkaar

Maud Kiewiet Hendriks vult aan: *Het slagen van deze Open Deuren Dag hing in grote mate af van de interesse van het publiek in onze veerdienst. Wij namen hen mee naar iets onbekends, want wie komt er nu dagelijks in de machinekamer, bij de kapitein in de stuurhut of vliegt er over de golven in de snelle watertaxi. Dat zoveel mensen hierin geïnteresseerd zouden zijn, had ik niet verwacht. Deze Open Deuren Dag bracht veel collega's samen. Van kantoor, directie, varende dienst, horeca. We hadden elkaar nodig en zochten elkaar op om alles soepel te laten verlopen. De onderlinge samenwerking was perfect, vertrouwen in elkaar speelt daarbij een belangrijke rol."*

Nergens kritiek

Yvonne IJnsen tot slot: *"Ik stond samen met mijn collega Maud in het havenkantoor om alle bezoekers te verwelkomen. De mensen waren erg geïnteresseerd en kwamen van heinde en ver. Niet alleen uit Friesland en Groningen, maar ook uit Noord-Holland, Gelderland en zelfs Brabant. De dagen na de Open Deuren Dag hebben we heel veel leuke reacties gekregen, via de telefoon, de website en op social media. Nergens een woord van kritiek, integendeel alleen maar pluimen. Dat betekent dat iedereen zijn taak professioneel heeft opgepakt en er tegelijkertijd goed is samengewerkt. En dat dwars door alle drukte van ieders dagelijkse werkzaamheden heen."* ■

Hidde Dirks Kat Ameland van 2018

Vijf culturele Amelandse organisaties presenteren onder de titel "Eiland van" in 2018 een aansprekend cultureel programma, geïnspireerd op het dagboek van de bekende Amelander commandeur Hidde Dirks Kat. Het initiatief is ontstaan in het kader van Culturele Hoofdstad Leeuwarden. De vijf organisaties - Stichting Kunstmaand Ameland, de Amelander Musea, het MadNes festival, Stichting Amelands Produkt en Stichting De Hort Op - zijn verenigd in Stichting HDKat 2018.

Deze stichting organiseert samen met andere Amelandse partners gedurende het hele jaar culturele activiteiten zoals evenementen, tentoonstellingen, films, lezingen en nog veel meer. Het programma is te vinden op de website eilandvan.nl.

WAARDEVOL AMELANDER ERFGOED

Rukte de paardenreddingsboot van Ameland vroeger uit, dan rende een jonge Simon Visser erachteraan. Later werd hij zelf schipper bij de KNZHRM, de huidige KNRM. En sinds de reddingsboot alleen nog voor demonstraties uit het boothuis wordt gehaald, is Simon een bevoegen vrijwilliger bij Stichting Paardenreddingsboot. „Dit is uniek, we moeten het in stand houden.“

Simon Visser, kapitein bij WPD, ging in 1981 aan de slag als vrijwilliger bij de KNZHRM. Van opstapper werkte hij zich op naar schipper. Was er nood op zee, dan klonk de stoomfluit van de melkfabriek. Reddingswerkers en boeren kwamen direct in actie. Laatstgenoemden gingen met hun paarden naar het boothuis om de boot op te halen, de reddingswerkers begaven zich naar het strand. Ongeveer een half uur na melding, voer de boot uit.

In 1988 verloor de paardenreddingsboot zijn eigenlijke functie. Maar, zo meenden de Amelanders onder wie Simon, het is een stukje erfgoed dat niet verloren mag gaan. Dus rukt de paardenreddingsboot jaarlijks twaalf keer uit, bij wijze van demonstratie. Het hele spektakel trekt tal van toeschouwers, tot wel zesduizend in het hoogseizoen. „Die paarden, daar komen ze op af. Ooit had iemand het idee om ze te vervangen met een trekker, maar dat stuitte op veel weerstand.“

Weer of geen weer; in vroegere tijden voer de reddingsboot altijd als er nood aan de man was. Bij de demonstraties ligt dat anders. „Laatst stormde het. Dan doen we het gewoon niet. Puur vanwege de veiligheid. Mensen kunnen wel wegwaaien, en het zand kan ontzettend stuiven. In de zomer hebben we ook wel eens gehad dat er onweer op komt was. Ook toen kapten we het af. Een ongeluk zit in een klein hoekje.“

Nast meewerken aan demonstraties, maakt Simon de jaarplanning, woont hij vergaderingen bij en draagt hij zijn steentje bij aan het onderhoud van de reddingsboot. Als vrijwilliger steekt hij er best veel tijd in, maar dat doet hij met liefde. „Ameland staat bekend om de paardenreddingsboot. Ik vind het belangrijk dat we de paardenattractie in stand houden.“ ■

Ameland kreeg zijn nieuwe veerboot

Zaterdag 4 februari 1995 leverde de pier bij Holwerd een bijna zomers beeld op van reizigers die zich aanmeldden voor de overtocht naar Ameland. Het winterse jaargetijde deed echter anders vermoeden en de reizigers die hier stonden waren allerminst dagjesmensen of vakantiegangers, maar genodigden voor de officiële proefvaart en overdracht van het m.s. Sier van Wagenborg Passagiersdiensten.

Bij de aanlegsteiger was het nog stil. Lang zou dat niet duren want aan de horizon werden langzaam de contouren zichtbaar van een naderende veerboot. Zigzaggend baande deze zich een weg door de kronkelige vaarroute over de Waddenzee in de richting van de Friese kust. Vaag zonlicht, dat met moeite door de grijze wolkenmassa priemde, bescheen haar en maakte de lijnen scherper. Het was het nieuwe m.s. Sier, bouwnummer 666 van Scheepswerf Bijlsma uit Wartena. Door het hoge water en de lege zee leek ze nog imposanter dan ze al was!

Nadat het m.s. Sier was afgemeerd en de gasten aan boord waren gegaan van Amelands nieuwe veerboot, werd het weer stil op de veerdam. Als om twaalf uur

tenslotte de belangrijkste gast van deze dag, de minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Annemarie Jorritsma-Lebbink, aan boord was gekomen, werden de motoren opgestart. Spoedig daarna werd onder het genot van een tweede kop koffie en het onvermijdelijke broodje kaas of ham koers gezet richting Ameland.

OVERDRACHT

Tijdens het eerste deel van de reis werden diverse toespraken gehouden. Nadat werfdirecteur Wiebe Bijlsma de scheepspapieren en de vlag had overhandigd aan directeur Koos Veldman van Wagenborg Passagiersdiensten werd het woord gevoerd door achtereenvolgens rederijdirecteur Rob Wagenborg, minister

Jorritsma en de burgemeester van Ameland, Roel Cazemier. Van alle kanten werd waardering uitgesproken over de onderlinge samenwerking en het behaalde resultaat. Namens de Amelander bevolking zei de burgemeester erg ingenomen te zijn met deze nieuwe levensader voor Ameland.

VEILIGHEID

Werd de doopplechtigheid van het m.s. Sier op 1 oktober 1994 overschaduwd door de ramp met de "Estonia" op de Oostzee, waarbij 852 slachtoffers vielen en hiermee de grootste scheepsramp in de Europese naoorlogse geschiedenis werd, de overdracht vond plaats tegen de achtergrond van de overstromingen in Limburg en de evacuatie van tienduizend landgenoten in het riviereengebied van Zuid- en Midden Nederland. Hoewel van een andere orde, werd ook hier door de diverse sprekers nog een onderstreept dat de veiligheidsnormen in het algemeen en die van veerboten in het bijzonder, niet streng genoeg konden zijn! Speciaal de reddingsvesten en hun berging aan boord kreeg de aandacht. In een televisieprogramma was daarop kritiek geweest, omdat ze bij calamiteiten niet onmiddellijk beschikbaar zouden zijn. Hoewel deze berichtgeving niet geheel juist was geweest, waren de maatregelen toch weer aangescherpt en zouden reddingsmiddelen in geval van nood snel voor gebruik beschikbaar zijn.

Naast extra scholing voor de bemanningen van de zoute veren, werden ook andere maatregelen, als het tijdens de overtocht achterblijven in voertuigen en het laten draaien van motoren aangescherpt. Na de toespraken en de gebruikelijke cadeaus, waaronder een gift voor de getroffen van de watersnoodramp in Zuid en Midden Nederland, werd langzaam koers gezet richting Ameland.

REDDINGSBOTEN

Veel langer dan gebruikelijk duurde deze keer de overtocht, want de koers, zo bleek, was verlegd naar het 'Suid-West'. Rond half twee werd de laatste ceremonie van deze dag, de wisseling van de vlag, uitgevoerd. Op een winderige Waddenzee, in het Borndiep, streek mevrouw Bijlsma als eerste de werfvlag en hees mevrouw Jorritsma de rederijvlag. Spoedig daarna arriveerde de Amelander reddingvlet "Johannes Frederik", die daarmee het volgende programmaonderdeel inluidde. Vlak onder de kust bleef het m.s. Sier liggen wachten op de komst van de paardenreddingboot "Abraham Fock". Nadat de stoet vanuit het dorp door de duinen het strand op kwam en de paarden anders waren ingespannen, volgde de spectaculaire tewaterlating van reddingboot en bemanning. Inmiddels was het twee uur geworden en werd langzaam koers gezet richting Nes. In het stuurhuis was het behoorlijk druk en werden alle technische snufjes bekeken,

bewonderd en zo nodig uitgelegd. Pas nadat in de benedensalons het winterbuffet klaar stond en steeds vaker over eten werd gesproken, werd het wat rustiger en hadden kapitein en stuurman weer even het rijk alleen...

NES-AMELAND

Om precies vier uur meerde het m.s. Sier af in Nes en gingen de Amelander gasten van boord. Een kwartier later werd de terugreis aanvaard en maakten velen gebruik van de mogelijkheid om het m.s. Sier nog een goed te bekijken. Achter het m.s. Sier voer, volgens dienstregeling, de "Oerd", haar running mate op het traject Holwerd-Ameland v.v. Het m.s. Oerd onderhield de winterdienst Holwerd-Ameland alleen sinds het oude m.s. Sier naar Lauwersoog was afgereisd om daar als "Roittum" dienst te gaan doen op het traject Lauwersoog-Schiermonnikoog. Tot het moment dat het nieuwe m.s. Sier enkele weken later in de vaart kwam, zou ze nog veelvuldig worden uitgetest door de verschillende bemanningen die met haar zouden gaan varen.

Nadat het m.s. Sier haar gasten had afgeleverd, werd voor de laatste keer die dag koers gezet richting Ameland. De duisternis was inmiddels gevallen over het Wad. ■

Henk Zuur,
met dank aan Wilto Eekhof
foto's Gert Jan Verbeek

KRANT ALLEEN LATER BIJ STEIGER ONDER WATER

Peter-Arnold Kolstein komt uit een ondernemersnest. Al sinds de vorige eeuw is er altijd wel een Kolstein-winkel geweest op Schiermonnikoog. Vandaag de dag zijn het er zelfs twee: een lifestyle- en boekenwinkel, én een drogisterij annex kinderkledingzaak. Een tijdige aanvoer van producten is natuurlijk wenselijk, maar gooit het weer roet in het eten, dan heeft dat ook wel zijn charme.

Voor veel eilandbewoners en -gasten is het vaste prik: aan het eind van de ochtend even een krantje ophalen bij Kolstein lifestyle & boeken aan Middenstreek 38. Bijna altijd liggen de kranten er keurig in het rek, maar heel soms is er 's ochtends geen krant te vinden. *“Dat is eigenlijk alleen het geval bij springvloed en harde wind op het tijdstip dat de boot aankomt, waardoor de steiger onder water staat. De boten van Wagenborg kunnen dan nog zo op tijd varen, maar dan kun je niet van de boot af. En de kranten dus ook niet.”*

EILANDGEOVOEL

Mensen vinden dat nooit een probleem, is Peter-Arnolds ervaring. *“Het draagt natuurlijk bij aan het ultieme eilandgevoel.”* Wat dat eilandgevoel is, weet Peter-Arnold als geen ander. Hij is weliswaar geboren in het ziekenhuis in Dokkum, maar de rest van zijn leven heeft hij altijd op Schiermonnikoog doorgebracht. Hij ging er naar school, trof eens tussen alle vakantiegangers de liefde van zijn leven, en heeft er inmiddels de zaak overgenomen die zijn opa 65 jaar geleden is gestart.

“Mijn vader heeft eind jaren zestig deze huidige winkel geopend. Het was toen nog echt een boekwinkel met kantoorartikelen. Door de jaren heen nam de vraag daarnaar af. Sinds enkele jaren hebben we die afdeling daarom wat kleiner gemaakt en een deel van de winkel ingericht met lifestyle-artikelen en souvenirs.”

DROGISTERIJ & KINDERKLEDING

Ondertussen had de moeder van Peter-Arnold jaren geleden een drogisterij geopend aan Langestreek 56, op een steenworp afstand van de boek- en lifestylewinkel. Ook die winkel, Streek 56 genaamd, is enkele jaren geleden uitgebreid met een tweede tak. *“Er was eerder weinig kinderkleding te koop op dit eiland. Dus hebben wij kinderkleding in het assortiment opgenomen. Dat loopt heel goed. Naast een vaste klantenkring van het eiland, zijn er ook vaste gasten die speciaal een dag naar Schier komen om kinderkleding te kopen.”* Beide winkels runt Peter samen met zijn vrouw Karin en een handjevol vaste medewerkers. *“Soms springt mijn moeder ook nog bij.”*

Toen het familiebedrijf nog jong was, was er na de vakantieperiode een duidelijke dip qua aantal klanten. Die tijd is voorbij; steeds meer mensen weten het eiland te vinden, in welk seizoen dan ook. *“De zomer is natuurlijk het drukst, maar ook de weekenden en de overige vakanties komen veel mensen hiernaartoe. Sommige vakantiegangers luiden steevast hun vakantie in door bij ons in de winkel een boek te kopen.”* Aan boord van de schepen van Wagenborg zijn overigens boeken en souvenirs te koop die Peter-Arnold levert aan de ondernemer die de catering op de boot verzorgt. Peter-Arnold: *“Het is fijn om zo samen te werken en het eiland al te kunnen promoten op de veerboot.”* ■

De eilanden bruisen van de evenementen en activiteiten. Er is het hele jaar door wat te doen en te beleven! WPD is betrokken bij de eilander maatschappij. Daarom ondersteunen wij veel lokale evenementen op Ameland en Schiermonnikoog. Daarnaast leveren wij een bijdrage aan de promotiepot van VVV Ameland en VVV Schiermonnikoog. Waarmee zij het toerisme naar de eilanden stimuleren. Hieronder enkele evenementen in beeld die door WPD de afgelopen periode zijn ondersteund en een bijdrage van de alweer 21e editie van Kunstmaand Ameland.

Zie voor de actuele agenda en meer informatie over alle evenementen op de eilanden op:

www.vvvaland.nl/agenda of
www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda

KUNST OP AMELAND

Het plezier in Kunstmaand Ameland begint voor de ruim zesduizend bezoekers op de boot. Velen maken daar met elkaar een lijstje van kunstenaars of locaties die ze willen bezoeken. De vraag is of de bezoeker zich realiseert of diezelfde kunstenaars hun werk op dezelfde manier hebben overgezet.

Voor de 21ste keer stond Ameland in november in het teken van de Kunstmaand, met werk van meer dan honderd kunstenaars. Allemaal veilig verscheept, en daarna vervoerd naar de tientallen bestemmingen door vrijwilligers en de ons steunende vervoersbedrijven.

De kunstliefhebber, die onbezorgd geniet van het eiland en al dat moois dat in november wordt tentoongesteld, heeft waarschijnlijk geen weet van de enorme inzet van vrijwilligers en Amelandse bedrijven en van de logistieke operatie die aan de Kunstmaand vooraf ging.

Degenen die zelf hun exposities kwamen inrichten mochten van de organisatie – gesteund door WPD – met gereduceerd tarief oversteken. Iedereen die op uitnodiging de opening bezocht, kreeg een bootkaartje thuisgestuurd. En dat niet alleen. Ook schrijvers en dichters, zangers en muzikanten die het programma completeren, maakten de overtocht.

Dit jaar trokken Hans Dorrestijn en Marion Bloem volle zalen. De concerten van zangeressen Elske DeWall, Iris Kroes en Janne Schra waren snel uitverkocht. Workshops, lezingen, rondleidingen en meet en greets werden druk bezocht. Zoals met Frank Kraaijeveld van de Bintangs die exposeerde in het Natuurcentrum. Verder was er een bijzondere glasexpositie te zien van Kosta Boda, design, keramiek, schilderijen, houtbewerking, buitenbeelden en natuurlijk een prachtige kunstroute door de Kooидуinen. Dit alles verdeelt over de vier dorpen.

De reis naar de vaste wal maakt een geleidelijk afscheid mogelijk. Nog even nagenieten en napraten aan boord, met oude vrienden en nieuwe contacten. En in het kielzog van de bezoekers, varen ook kunstenaars en hun werk terug.

Het eiland rust uit, en maakt zich dan op voor een nieuwe Kunstmaand.

Pieter Smit

directeur Kunstmaand Ameland

KNRM redders op Ameland

Op Ameland zijn twee van de 45 reddingstations gevestigd van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). Reddingboten Maria Hofker op Nes en Anna Margaretha op Ballumerbocht en het kusthulpverleningsvoertuig worden bemand door een beroepsschipper en 35 vrijwillige bemanningsleden.

Zij staan 365 dagen per jaar paraat, bij nacht en ontij, voor het redden van mens en dier. Snel, professioneel en kosteloos. In de zomermaanden wordt het strand bewaakt vanaf vier strandposten door KNRM Lifeguards.

De KNRM is volledig afhankelijk van donateurs. Help mee en steun onze vrijwilligers met je donatie. www.knrm.nl

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

Natuurkrachten: sturen of accepteren.

Ageren tegen de natuur en fatalisme is van alle tijden: Voltaire nam al in 1755 stelling uit naam van de rede tegen de onverschilligheid van de natuur. Daarbij diende zijn stellingname een moreel doel: Voltaire kon niet accepteren dat de mensheid zich moest schikken in het lot. 'De natuur is geweld; en het is slaafs om geweld te ondergaan en ervoor te buigen.'

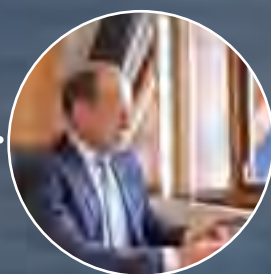
Voltaire is niet de enige die zich hiertegen heeft verzet. In een lezing uit 1954 met de titel 'Historische onvermijdelijkheid', drukt Oxford-geleerde Isaiah Berlin het stempel immoreel en lafhartig op de overtuiging dat natuurkrachten ons leven bepalen.

Voltaire en Berlin konden alle belemmeringen negeren omdat ze zich alleen maar filosofisch hoefden te verantwoorden. Beleidmakers hebben een dergelijke luxe niet. Het is immers de democratie zelf die beperkingen oplegt aan het menselijk handelen.

Het niet willen aanvaarden van begrenzingen lijkt onlogisch. Dat voelden Voltaire en Berlin ook wel aan. Hun verwijt was gericht tegen de tendens om te fatalistisch te zijn: zij spraken zich uit voor de morele verantwoordelijkheid om te strijden voor een betere wereld. Ze hadden het niet over absoluutheden.

Daarmee zijn we bij de politiek. Gezonde politiek aanvaardt de morele worsteling van het handelen om de situatie van mensen te verbeteren. Politiek erkent dan ook dat de oproep tot menselijk ingrijpen van waarde is. Politiek sluit menselijk ingrijpen niet uit, maar zegt wel dat er nog een andere kant is, de kant die gaat over beperkingen, die al dan niet bepalend van aard zijn.

Dus is het toch weer mensenwerk om te bepalen hoe de (economische en maatschappelijke) toekomst van de Waddeneilanden er uit ziet. Fatalisme is daarbij een verkeerde houding. Bereikbaarheid; natuur versus economie: sturen of accepteren... ■

“

Ageren tegen de natuur en fatalisme is van alle tijden

”

DUBBELPORTRET

Willem Groenewold (34) en Gerben Brouwer (74) begonnen als matroos op de veerboot en werkten zich op naar kapitein. Gerben is al wat jaren met pensioen, Willem staat nog dagelijks aan het roer. We voeren een gesprek met de twee over de charmes van het vak en de lastige keuzes die soms gepaard gaan met het werk.

Gerben: "Ik had twee jaar militaire dienst uitgezeten in Duitsland. Toen ik terugkwam zochten ze personeel voor de veerboot. Wagenborg pachtte de boten toen nog van Rijkswaterstaat. Er is veel veranderd sinds die tijd. Ik heb nog meegemaakt dat je met twee man zware planken moest neerleggen zodat de passagiers van boord konden. Het was hard werken, in de zomer soms wel twaalf uur per dag."

Willem: "Die lange dagen zijn er nog steeds wel. Ik begon vijftien jaar geleden op de oude Oerd. Eerder zat ik in de binnenvaart. Toen was er een vacature bij Wagenborg. Ik heb daarop gesolliciteerd omdat ik zo dicht bij huis kon werken en dus meer tijd overhield."

Gerben: "De vrijheid die je hebt maakt dit werk mooi. En ik ben een vogelman, dus op het wad was ik altijd aan het kijken naar vogels."

Willem: "We varen in het mooiste stukje van Nederland. Er is bovendien geen dag hetzelfde: je hebt te maken met hoogwater, laagwater, het weer..."

Gerben: "Ik heb een paar keer meegemaakt dat we niet konden vertrekken omdat de steiger onder water stond. Dan moesten we wachten tot het water zakte. Eén keer duurde dat enkele uren. De passagiers kregen toen koffie en gevulde koeken. Dat maakte wel weer wat goed."

Willem: "Ik kan me nog wel herinneren dat het water te laag stond. Toen heb ik de afvaart eruit gegooid. Ik wist zeker dat we anders ergens vast zouden lopen. En laatst was er windkracht 10, 12 uit het noordwesten."

Gerben: "Uit de duivelshoek, zoals we die noemen."

Willem: "Dat is de verkeerde hoek. Toen heb ik de boot ook in de touwen laten liggen. Het zijn moeilijke keuzes, mensen rekenen erop dat je op tijd vaart, maar als kapitein draag je wel de verantwoordelijkheid over de passagiers, bemanning, lading en het schip."

Gerben: "Ik ben nu dertien jaar met pensioen, maar ik fiets nog vaak naar de dijk. Ik moet gewoon regelmatig naar het wad en de boten kijken."

Willem: "Als het me is gegund, hoop ik hier mijn veertigjarig jubileum te vieren. Dat duurt nog wel even."

Gerben: "Maar de tijd gaat snel hoor, Willem!" ■

BEWONERS AMELAND BEOORDELEN WPD BETER DAN IN 2016

Klanttevredenheidsonderzoek 2017

Al sinds jaar en dag voert het European Tourism Futures Institute (ETF), verbonden aan Stenden Hogeschool in Leeuwarden, van april tot en met september aan boord klanttevredenheidsonderzoeken uit.

In 2017 zijn 1.964 respondenten bevestigd, 1.006 op de boot van en naar Ameland en 958 bij Schiermonnikoog. De reizigers naar Ameland komen voor het overgrote deel uit Friesland, die naar Schiermonnikoog vooral uit de provincie Groningen.

Terugkerende vertraging blijft vervelend

Alle kwaliteitsaspecten op de veerdiensten scoren ruim voldoende. Een aantal daarvan zelfs boven het rapportcijfer 8. Ook de bewoners van Ameland en Schiermonnikoog zijn bij de enquêtes betrokken. Zij geven WPD op alle aspecten een voldoende. Positief is ook dat bij de Amelanders de score zelfs 0,2 punt hoger ligt, dan in 2016. Dit ondanks dat men hier de terugkerende vertragingen als vervelend ervaart.

Kijkend naar de aanbevelingen, dan zien we wensen als meer diversiteit in de catering aan boord, betere zitplaatsen en verbetering van de wifi-verbinding naar voren komen.

In 2018 zal WPD, daar waar mogelijk, deze aanbevelingen doorvoeren. ■

De bewoners van Ameland en Schiermonnikoog geven WPD op alle aspecten een voldoende.

Moeten we de natuur zoveel mogelijk haar gang laten gaan?

Jazeker/écht niet

3 MENSEN, 3 VISIES

Foto: Hans Jellema

De Waddenzee; één van de laatste grote getijdengebieden waar natuurkrachten hun gang gaan. Twee keer per dag komt de Noordzee binnen. Dan lopen de zandplaten onder en krijgen bodemdieren hun voedsel. En twee keer per dag stroomt het water er ook weer uit. Dan vallen platen droog en zoeken vogels om voedsel. Het samenspel tussen planten, dieren en natuurkrachten, zoals wind, stroming, getijden en golven, zorgt voor een adembenemend schouwspel. Moeten natuurkrachten hun gang kunnen gaan zonder teveel beïnvloed te worden door menselijke activiteiten? Natuur- en milieumensen van het eerste uur Arjan Berkhuisen van de Waddenvereniging en Lianne Huzen van het programma naar een Rijke Waddenzee (PRW) en pragmaticus Johan Nooitgedagt van de Nederlandse Vissersbond delen hun visie op de natuurkrachten die dominant zijn in ons kustgebied.

ARJAN BERKHUISEN

Sinds 7 jaar Directeur Waddenvereniging en nu aan de vooravond van een carrièreswitch: per 1 januari 2018 wordt hij directeur van de nieuwe organisatie World Fish Migration Foundation.

"Ik heb vroeger als bedrijfskundige vanuit Koninklijke Nedlloydde hele wereld over gereisd en raakte gefrustreerd hoe de natuur overal kapot werd gemaakt. Na omscholing tot milieumanager ben ik bij het Wereld Natuur Fonds terecht gekomen. Mijn wens was om ooit op Terschelling te wonen. Dat werd realiteit met mijn benoeming bij de Waddenvereniging. Ik reis nu dagelijks op en neer over het Wad."

Met ruim 40.000 wadliefhebbers als lid en donateur, 20 vaste medewerkers en zo'n 100 actieve vrijwilligers komt de Waddenvereniging vanuit het Waddenhuis in Harlingen dagelijks op voor de belangen van de Waddenzee. Dit werk kent vele facetten. Van verzet tegen gaswinning onder de Waddenzee, vismigratie, natuurbeheer, vis en visserij, zeegrasherstel tot windenergie en rampenbestrijding. Arjan: *"Wij proberen in te spelen op alle ontwikkelingen in het wadengebied en willen hier zoveel mogelijk mensen bij betrekken. De Waddenzee staat in de top van de door Unesco uitverkoren Werelderfgoederen. Het gebied is enorm belangrijk omdat het een kraamkamer is voor de Noordzee en voedsel- én broedgebied voor miljoenen (trek)vogels. Als eilandbewoner weet ik dat het hele economische en sociale leven is afgestemd op de veerdienst en tegelijkertijd vind ik dat we niet moeten baggeren voor het verder verdiepen van de vaargeul. Het baggervolume in de Waddenzee is in 25 jaar tijd vertienvoudigd. Dat zorgt voor vertroebeling en schade aan het bodemleven en ik vind het niet passend bij dit gebied. Dit is ongeveer de enige plek in Nederland waar natuurlijke processen, zoals stroming van zand en slib, hun gang kunnen gaan. Als mensen moeten wij niet steeds willen vechten 'tegen' de natuur, maar leren om te leven 'met' natuur. Ga die uitdaging maar aan: hou de eilanden goed bereikbaar en maatschappelijk levend, zonder dat je voortdurend hoeft te baggeren. Je moet het jezelf soms moeilijk maken, pas dan krijg je echte innovaties. Een recent voorbeeld is de Vismigratierivier bij de Afsluitdijk. We wilden het onmogelijke: een gat in de dijk, zonder dat het zoute water het IJsselmeer in kruipt. Het gat in de dijk is nodig voor de trek van miljoenen vissen. En Nederland wil het IJsselmeer zoet houden voor drinkwater en de landbouw. Met de Vismigratierivier, die met kronkelende lijnen een stuk dynamiek en verbinding tussen zoet en zout herstelt, maakten we mogelijk wat eerst onmogelijk leek. Een gat in de dijk voor vis en het IJsselmeer blijft zoet. We leven in een iPad generatie, waarbij alles meetbaar en programmeerbaar is. Ik vind het juist fascinerend dat de natuurkrachten in het Wad moeilijk voorspelbaar zijn. Laten we dat in dit gebied juist koesteren. En onze kinderen bijbrengen dat we iets bijzonders hebben in het Noorden van het land en wat het zo bijzonder maakt. Ik zie voor Wagenborg Passagiersdiensten zeker een educatieve rol met alle toeristen en jeugd aan boord."*

De Waddenvereniging is één van de initiatiefnemers van de Vismigratierivier bij de Afsluitdijk. Deze vispassage wordt de komende jaren gerealiseerd

LIANNE HUZEN

Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW); een netwerkorganisatie van overheden, natuurorganisaties en gebruikers, die een gezondere en sterkere Waddenzee wil. Met Lianne als Strategietrekker voor Duurzame Waddenzeehavens- en scheepvaart, gericht op het streven naar een rijke Waddenzee voor mens en natuur.

"Ik ben een groot liefhebber van de Wadden, van paardrijden langs het strand tot Oeral. En nu mag ik werken in dit mooie en dynamische gebied. Het is belangrijk om met elkaar te werken aan natuurherstel en verduurzaming van het medegebruik van de Waddenzee. Ik woon op het Groningse platteland en geniet op afstand van de prachtige wolkenpartijen boven het Waddengebied."

PRW is met betrokken partijen in de regio een verkenning gestart naar de kansen voor het verduurzamen van de bereikbaarheid van de Waddeneilanden in 2030. In 2029 lopen de huidige concessies van de veerverbindingen naar de eilanden af en in 2021 staat er een tussentijdse evaluatie van de huidige concessie op de agenda. Via de verkenning wil PRW komen tot een inspiratiedocument met wensen en ideeën voor de bereikbaarheid op lange termijn. Dit wordt geïnventariseerd bij partijen als gemeenten, rederijen, Rijkswaterstaat, Ministeries, Waddenprovincies, Waddenacademie en de Waddenvereniging. Lianne: "Bij de verkenning gaat het erom, hoe houden we de eilanden bereikbaar, en kunnen we stappen zetten richting zero-emissie vervoer en het versterken van de beleving tijdens de Waddenreis. Het brengt het draagvlak in beeld bij betrokken partijen en ook welke ideeën, wensen en kansen er liggen. In eerste instantie richt zich de verkenning op de lange termijn. Maar we bekijken ook of er voor de kortere termijn kansen zijn. Partijen maken tijdens de gesprekken als vanzelf de stap van huidige problemen naar kansen voor ketenoplossingen en komen daarmee dus los van het vaargedeeelte. Iedereen ziet de samenhang tussen duurzaam vervoeren, duurzaam varen en duurzaam baggeren. Er gebeurt bij PRW het nodige om te komen tot een rijke Waddenzee. Ook als het gaat om het vergaren van nieuwe kennis en inzichten. Zo verschijnt er één dezer dagen een rapport, in opdracht van PRW en de Waddenacademie, met de meest recente inzichten over de zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in het Waddengebied. Over natuurkrachten gesproken. PRW blijft initiatieven en innovaties aanjagen, partijen verbinden en projecten ondersteunen. De contacten met Wagenborg Passagiersdiensten tijdens de verkenning waren zeer waardevol. Wellicht kunnen er vooruitlopend op de afronding van de verkenning bij vervanging van de huidige veerboten al stappen worden gezet richting het varen met stillere en schonere boten. Of kan de beleving van de Waddenreis worden vergroot. Wagenborg beseft zich ter degen dat ze varen in UNESCO's Werelderfgoed de Waddenzee en wil bijdragen aan het behoud van dit aantrekkelijke en unieke gebied."

**Onder duurzame
bereikbaarheid van de
eilanden verstaan we:
beter voor de mensen,
beter voor de natuur
en beter voor het
milieu**

De Noordzee en Waddenzee zijn één grote delicatessenwinkel met vis, mosselen en garnalen. Je hebt goud in bezit als je dit vlak voor de deur hebt

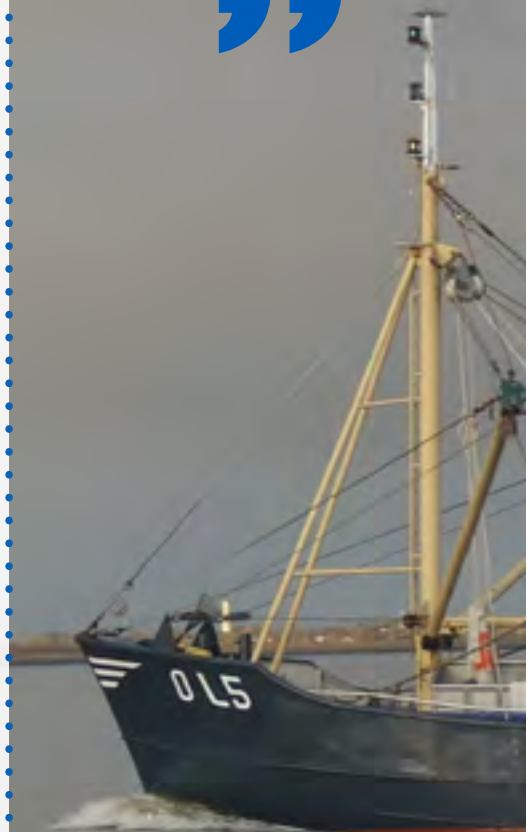

JOHAN NOOITGEDAGT

Voorzitter van de belangenorganisatie Nederlandse Vissersbond in Emmeloord. Een pragmaticus die al ruim 30 jaar bij de Vissersbond zit, maar zijn baan nog elke dag dermate dynamisch en leuk vindt, dat van vastroesten absoluut geen sprake is.

"De visserij is een geweldige sector. Vis leeft, het is een prachtig natuurproduct. Mensen raken er door gepassioneerd; het Fisherman's friend gevoel. De sector is niet groot, ik ken iedereen. En de band met onze leden is sterk. Als kind zeilde ik al op het Wad en IJsselmeer. Na de Zeevaartschool werd dit verruild voor de grote wereldzeeën. Waar ik ook woon, het is altijd aan het water."

De Vissersbond doet aan belangenbehartiging bij thema's als windparken op zee, nieuwe scheepvaartroutes, visquota, veiligheid, regelgeving, promotie van vis, een Fiskpaad langs de Europese kust enz. Johan: "Wij hebben schepen als lid, op dit moment 350. Daarvan varen er 150 op het Wad; 90 als garnalenvisser en 60 als mosselvisser. Op de routes waar Wagenborg Passagiersdiensten vaart, zien we vooral garnalenvissers. Mosselvisserij zit op de diepere westelijke Waddenzee. Vissers staan dicht bij God. Zij ervaren de kracht van de zee als geen ander, zijn afhankelijk van het weer en de windrichting bepaalt ook nog eens de visvangst. Natuurkrachten als verzanding, verandering van stromingen, schepen die niet meer binnen kunnen komen, denk aan Lauwersoog, dat is desastreus voor de visserij. Als Vissersbond blijven wij pleiten voor het verdiepen van de geul om havens bereikbaar te houden. Baggeren. Wie heeft daar last van? Die vogel of zeehond? Dat is dezelfde discussie als over visserij en zeehonden. Terwijl de zeehonden naast de boot zwemmen om garnalen uit het net te pakken, ze weten precies waar vis zit en krijgen zelfs namen van de vissers. Met elkaar hebben we de keuze gemaakt om mensen op een eiland te laten wonen, dan moet je, zolang er geen andere vormen van vervoer zijn, ook de vaargeul onderhouden. De visie om de natuurkrachten hun werk te laten doen, deel ik niet. Wij beheren als mens de natuur. Denk aan de dijken. Een slecht voorbeeld is de Afsluitdijk. Er zijn nu bijna 100 jaar later nog haringbestanden die het Wad op zwemmen denkend naar de Zuiderzee te gaan en hun kop stoten bij de Afsluitdijk. Echter een dure vismigratierivier is niet nodig. Het op een kier zetten van de sluisen en verstandig sluisbeheer heeft hetzelfde effect. De Vismigratierivier is geworden tot een duur prestigieus iconoproject. Tenslotte zou ik pleiten voor een referendum onder de eilander bevolking en toeristen als het gaat over de duurzame bereikbaarheid van de eilanden. Dat is een mooie test voor natuurorganisaties. Wanneer ze voortaan met een platbodem onder zeil willen kunnen de eilanders dat mooi zelf aangeven. Dat lijkt mij een heerlijke ontspanning, soms zeer lange, overtocht zonder auto's.....ik denk dat de meerderheid dan toch voor verdieping van de geul kiest."

Foto's: Ronald Lanfers

De kracht van het weer

Als ik voor het werk of als gast op Ameland of Schiermonnikoog ben, krijg ik altijd het vakantiegevoel. Dat begint al bij het aan boord gaan. De vaartocht over de Waddenzee naar het eiland met zijn natuur en met zijn gezelligheid. Het Waddengebied is mijn favoriete natuurgebied van Nederland. Een gebied waar natuur, beroepsvaart, werk en toerisme samen optrekken. Maar, het Waddengebied is voor mij ook vooral weer. De wind die er waait, de fraaie zonsondergangen, de warme stranddagen in de zomer, de kou in de winter met de kans op sneeuw en de herfstbuien, de stormen, de rustige dagen met een vlakke Waddenzee. Kortom de krachten van het weer. Waar veel mensen geen rekening meer houden, is dat de eilanden in de winters kans maken op soms een flink pak sneeuw. Dit pak sneeuw wordt dan veroorzaakt door een zogenaamd kustfront wat op de grens van zee en land zeer actief kan zijn. Het gebied blijft lang liggen, waardoor er veel sneeuw valt. Dan zijn de Waddeneilanden in een keer omgetoverd tot volwaardige wintersportgebieden. Een voorbeeld hiervan is de winter van 1987. De kans op dergelijke wintersport omstandigheden blijft nog steeds, ondanks de opwarming van de aarde. Tegenover de winter staat natuurlijk de zomer, de zomerwarmte en het strandweer en je beschermen tegen de zonnekracht. Het gemiddeld aantal uren zon behoort tot de top van Nederland. Nu is het niet altijd mooi weer, maar even uitwaaien met winkracht 6 of 7 hoort ook bij de kracht van de eilanden en de kracht van het weer. ■

Piet Paulusma

CAFÉ LE PETIT ILOT MET HET MOOISTE UITZICHT VAN LAUWERSOOG

In het havenkantoor in Lauwersoog bevindt zich na de verbouwing het prachtig verbouwde Café Le Petit Ilot. Trakteer uzelf hier voor of na uw reis naar Schiermonnikoog op een heerlijke cappuccino, een lekkere candy, een smakelijke high tea of verkoelende cold drink! En geniet van het prachtige uitzicht over de veerhaven en de Waddenzee. Café Le Petit Ilot is 365 dagen per jaar geopend met in het vizier het komen en gaan van de veerboot.

U bent van harte welkom!

UITBREIDING ZITGEDEELTE HAVENKANTOOR NES

Onze havenkantoren zijn verwarmd en van alle gemakken voorzien, zoals (invaliden)toiletten, informatiebalie, gratis wifi, koffie- en theevoorziening en TV schermen met actuele informatie. Het wachten willen wij u zo aangenaam mogelijk maken. Daarbij hoort dat er voldoende zitplaatsen zijn. Afgelopen zomer is ons havenkantoor in Nes geheel verbouwd. En recent is het aantal zitplaatsen hier aanzienlijk uitgebreid. Ook bij drukte is er nu voldoende capaciteit aan de reizigersstromen. Op de 1e etage is het extra genieten van het fraaie uitzicht.

NIEUWE SNELDIENST VAN EN NAAR AMELAND NADERT VOLTOOIING

Als je nu op de werf bij Gebroeders van Enkhuizen in Makkum de hal in loopt, zie je de aluminium snelboot al in vol ornaat staan. De komende maanden wordt de laatste hand gelegd aan de voltooiing van de 22 meter lange sneldienst met ruimte voor 48 passagiers.

De bouw is officieel gestart met de kiellegging bij N. Dijkstra Metaalbewerking in Harlingen op 20 juli. De weken daarna is er heel wat gelast, gehamerd en geslagen in Harlingen. Specialistisch werk want de gehele romp bestaat uit aluminium. Het gehele onderwaterschip is op z'n kop gebouwd om een betere vollas te kunnen maken. De complete romp is vervolgens op 11 oktober geroteerd met een spectaculaire hijsklus. Hierna kon in de loods de buitenkant van de romp verder worden afgewerkt en werd een start gemaakt met de accommodatie en het topdek.

Tijdens het hele bouwproces is er uitsluitend gewerkt met gecertificeerde materialen en lassers. Regelmatig zijn er op de werf inspecties uitgevoerd onder toezien van een surveyor van Lloyd's. Doel: het bouwen van een goed en veilig schip.

Na afronding van het constructiewerk is het complete casco overgebracht naar Makkum om daar op de werf bij Gebroeders van Enkhuizen afgebouwd, ingericht en uitgerust te gaan worden.

Momenteel vinden daar veel activiteiten tegelijk plaats. Leidingsystemen, kabels en apparatuur worden geïnstalleerd. De twee Yanmar diesel motoren van elk 755 pk worden geplaatst. Het interieur wordt elders gebouwd door een gespecialiseerde interieurbouwer en in één geheel geplaatst.

Wij zijn trots op hoe dit compleet Friese product eruit gaan zien en verwachten de sneldienst eind 1e kwartaal 2018 in gebruik te nemen.

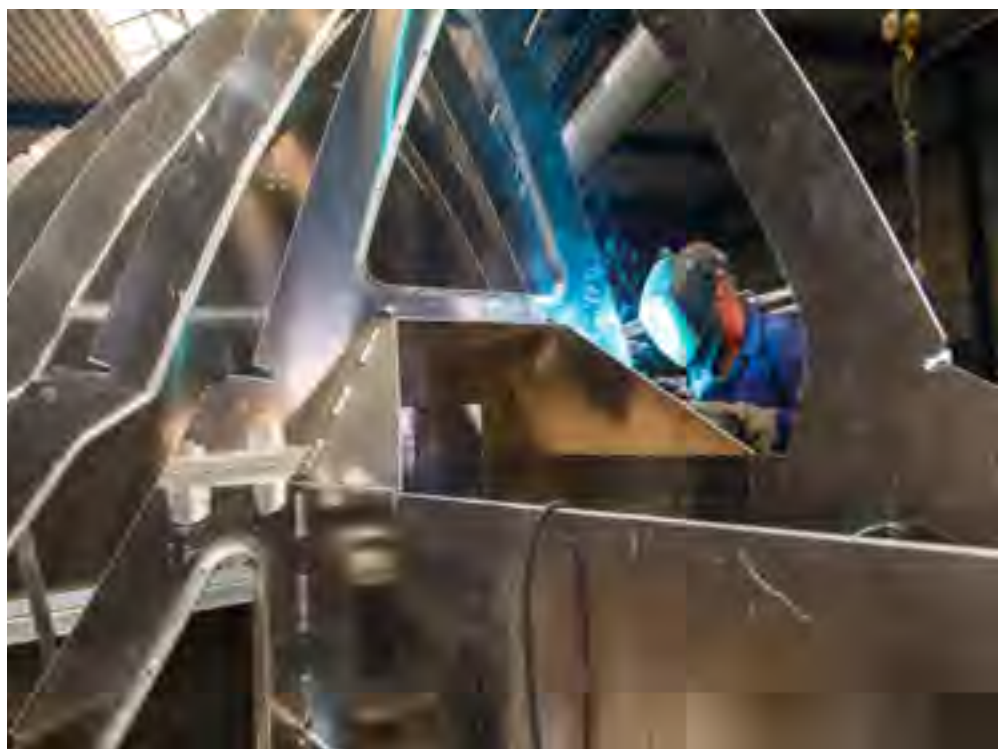

Wij zijn trots op hoe dit compleet Friese product eruit gaat zien en verwachten de sneldienst per 1 april 2018 in gebruik te nemen. Het schip wordt ten doop gehouden op 2 maart 2018. Geheel in traditie gebeurt dat door een vrouw. Deze officiële handeling wordt verricht door mevrouw Leemhuis-Stout, voormalig waarnemend commissaris van de Koning in Fryslân, bijgestaan door de heer Brok, de huidige commissaris. Onderdeel van de traditie is dat de naam bekend wordt gemaakt op het moment van de doop. Er zijn veel prachtige namen bij ons binnengekomen. Een speciale commissie buigt zich hier nu over.

Alle eilandbewoners kunnen tijdens een speciale Open Deuren Dag kennismaken met de sneldienst.

Via een enquête heeft Ameland massaal meegedacht over de dienstregeling van de nieuwe sneldienst. Samen met Arriva wordt dit nu uitgewerkt. Uitgangspunt: reizigers in staat te stellen binnen een uur van Ameland naar Leeuwarden en vice versa te reizen.

OPROEP

Wil je meer zien?

Ben je geïnteresseerd in de maritieme en logistieke oplossingen van Royal Wagenborg? Houd dan www.wagenborg.com in de gaten voor het laatste nieuws.

**ONDER DE VLAG VAN
WAGENBORG**

Bij het brede (Nederlandse) publiek is Wagenborg voornamelijk bekend van de veerdiensten naar de Waddeneilanden Ameland en Schiermonnikoog. Echter, Wagenborg is meer dan dat. Met een vloot van circa 250 eenheden, waar onder droge lading schepen, offshore schepen, sleepboten en diverse pontons levert Wagenborg met 3.000 medewerkers wereldwijd diverse maritieme logistieke diensten. Hierna drie recente mijlpalen.

MARITIME
KVNR SHIPPING
AWARD
WINNER 2017

Wagenborg Shipping wint 'KVNR Shipping Award' met Easymax

Wagenborg Shipping heeft de KVNR Shipping Award 2017 gewonnen met het innovatieve en duurzame vrachtschip Egbert Wagenborg van het nieuwe type 'EasyMax'. De prijs is uitgereikt tijdens het Maritime Award Gala, waar de Nederlandse maritieme innovatiekracht in de spotlights wordt gezet.

De KVNR Shipping Award is voor onderscheidende bedrijfsvoering op het gebied van scheepsinnovatie en voor sociale organisatorische en milieukundige innovatie binnen de zeescheepvaart. De prijs moet nog meer bewustzijn bij rederijen stimuleren voor verdere vergroening, meer veiligheid, hogere efficiency en met uitstekend opgeleide bemanningen.

Duurzame scheepvaart met Easymax

Wagenborg Shipping is ontzettend trots op het winnen van deze prijs. Theo Klimp, vlootdirecteur bij Wagenborg: "Deze award is voor ons echt een bevestiging dat wij als rederij met deze nieuwe generatie schepen grote stappen hebben gemaakt op het gebied van duurzaamheid en efficiëntie. Een ontwerp dat eenvoudiger en tegelijk intelligenter is en daarmee gemakkelijker

voor bemanning en walorganisatie. Feitelijk met minder, méér kunnen. Dáár draait duurzame scheepvaart om: slimmere en efficiëntere schepen, zoals de EasyMax".

Innovatief scheepsontwerp

De EasyMax is een innovatief eigen scheepsontwerp, waarbij de kunst van het weglaten is toegepast. Met enkel essentiële scheepsuitrusting, te kijken naar beladingsmogelijkheden en de accommodatie in het voorschip te verwerken, is een goedkoop en lichtgewicht schip ontstaan. Met een indrukwekkend laadvermogen van 14.300 ton en een ruimvolume van 625.000 cft verbreekt de EasyMax alle records van vergelijkbare schepen die ooit zijn gebouwd in Noord-Nederland.

De zeer lage weerstand door een optimale rompvorm, zowel boven als onder water, resulteert in een brandstofverbruik van slechts 9 t/d bij 11 knopen. Dit maakt de EasyMax wereldkampioen efficiëntie en duurzaamheid in haar scheepsklasse.

EasyMax heeft een netwerk waarop meeste systemen benaderbaar zijn vanaf diverse plaatsen aan boord. Ook zijn systemen bereikbaar vanaf de wal voor diagnostisering of storingshulp. Dit resulteert in lagere onderhoudskosten, minimale down-time en betrouwbaardere dienstverlening. Met de EasyMax introduceert Wagenborg de nieuwe standaard voor duurzaam ondernemen in de Nederlandse zeescheepvaartsector.

Voor meer informatie:

www.wagenborg.com/easymax

Wagenborg Offshore levert tweede 'Walk-to-Work' schip in de zuidelijke Noordzee

Wagenborg Offshore heeft een contract van 6 jaar gekregen van NAM-SHELL (ONE-GAS) voor de levering van een tweede offshore-schip ter ondersteuning van haar offshore-activiteiten op de Zuidelijke Noordzee. Dit langetermijncontract tussen beide Nederlandse bedrijven werd op 7 november ondertekend door de directeurs van NAM-Shell en Wagenborg. Dit zogenaamde 'Walk-to-Work Emergency Response and Rescue Vessel' (W2W ERRV) zal fungeren als standby- en ondersteuningsvaartuig voor inspectie en onderhoud van de onbemande platforms in zowel Nederlandse als Britse wateren.

Wagenborg kiest PX121 Ulstein ontwerp

Voor de levering van het W2W ERRV-schip aan NAM-Shell, hebben Wagenborg en Ulstein een overeenkomst getekend voor de levering van een standaard 'PX121 Platform Supply Vessel' (PSV). De PX121 is gebouwd volgens de Ulstein Accommodation Standard en heeft uitstekende feedback gekregen van de offshore-industrie dankzij een gunstige combinatie van brandstofefficiëntie en laadvermogen. De PX121 is met name geschikt voor een conversie naar andere soorten services, zoals walk-to-work of Emergency Response and Rescue, zonder concessies te doen aan haar uitstekende Dynamic Positioning-prestaties.

Economische boost Noord Nederland

Op de Nederlandse scheepswerf Koninklijke Niestern Sander in Delfzijl zullen ongeveer 80 medewerkers werken aan de ombouw van de PX121 van een PSV naar een W2W ERRV-schip. De PX121 wordt a.o. met een extra accommodatiemodule, bewegingsgecompenseerde loopbrug en bewegingsgecompenseerde kraan voorzien om te voldoen aan de vereisten van NAM-Shell. Het schip zal in 16 weken worden verbouwd door Royal Niestern Sander en zal naar verwachting in maart 2018 worden opgeleverd aan Wagenborg Offshore. Het schip zal in eerste kwartaal 2018 operationeel zijn.

Gaswinning op zee

Door gas op zee te winnen, staat NAM-Shell voor grote uitdagingen om offshore-activiteiten zo veilig en efficiënt mogelijk uit te voeren. Moderne offshore productieplatforms zijn kleiner en normaliter onbemand zonder 'helikopterdek'. Dit leidt tot een behoefte aan Walk-to-Work-schepen. Met Walk-to-Work-schepen kunnen offshore-activiteiten veiliger, efficiënter, effectiever en productiever worden ondersteund, zoals reeds bewezen door het succesvolle Walk-to-Work-schip Kroonborg. Het extra W2W ERRV-vaartuig zal op dezelfde manier worden ingezet als Kroonborg.

Voor meer informatie:

www.wagenborg.com/PX121

Wagenborg Sleepdienst verscheept brug van Duitsland naar poolgebied

Kirkenes is gelegen nabij Rusland. Om de handel en samenwerking tussen beide landen te vergemakkelijken, is de bestaande E105 vernieuwd. Onderdeel van deze upgrade is het plaatsen van een nieuwe brug tussen Noorwegen en Rusland, de Bøkfjordbrug, een 120 meter lange stalen boogbrug over de Noorse fjorden. Een complexe logistieke uitdaging voor Wagenborg.

1.500 mijl over zee

De stalen Bøkfjordbrug is in segmenten geproduceerd in hartje Duitsland. Deze segmenten zijn in delen over de weg naar Wilhelmshaven getransporteerd, waar de brug is afgemonteerd. De stalen boogbrug maakt deel uit van de in totaal 284 meter lange nieuwe brug over de Bøkfjorden in Noorwegen. De afstand van Wilhelmshaven naar Kirkenes bedraagt zo'n 1.500 mijl, een behoorlijke zeereis.

760 ton aan staal

In Wilhelmshaven is de Bøkfjordbrug met behulp van SPMT's van de voorbouwlocatie aan boord van het 100 meter lange en 33 meter brede ponton gereden. De unieke eigenschappen van deze SPMT's maken deze uitermate geschikt voor dergelijke zwaar transport klussen. De wielen kunnen 360° en onafhankelijk van elkaar gestuurd worden. Voor het oprijden van

de Bøkfjordbrug heeft Wagenborg gebruik gemaakt van twee sets van elk 24 aslijnen SPMT. De SPMT's waren uitgerust met speciaal ontwikkelde draagbalken waarop de brug lag. De Wagenborg Barge 8 was met de SPMT's, draagbalken, de brug en het zeevasten in totaal met 1.300 ton staal geladen.

Een behouden vaart

Na het zeevasten was de Wagenborg Barge 8 met een sleepboot uit Wilhelmshaven vertrokken naar Kirkenes in Noorwegen. Bij goede weersomstandigheden zou deze reis ongeveer 10 tot 12 dagen in beslag nemen. Halverwege de reis moest tijdelijk bij de Lofoten geschild worden om slecht weer te omzeilen. Veiligheid gaat toch boven alles. Hierna is het transport veilig aangekomen in Kirkenes.

Installatie

Het plaatsen van de brug is gebeurd in twee fasen. Elke fase werd bij hoogwater uitgevoerd. Als eerste was het ponton afgemeerd op de rivier waar de brug geplaatst zou worden. Aangezien er sprake is van stroom- en getijbeweging op de rivier, is de Barge 8 voorzien van speciale ankerpunten. Daarna is het ponton tussen beide brugpijlers grof gepositioneerd. Vlak voor hoogwater is de brug 90 graden gedraaid op het ponton met de SPMT's. Vervolgens kon er fijn gepositioneerd worden en is de brug op de pijlers gezakt. Dat werd gedaan door enerzijds door het ballasten van het ponton en anderzijds door het afgaande water, omdat het weer laag water wordt.

De nieuwe Bøkfjordbrug is in het najaar 2017 opengesteld voor verkeer en hiermee in gebruik genomen.

VEERBOOTCAFÉ

Kom op de koffie in het Veerbootcafé

Heeft u een vraag of opmerking? Wilt u van gedachten wisselen over de nieuwe dienstregeling of de inzet van de sneldienst? Schroom niet en stap binnen bij het maandelijkse Veerbootcafé.

Het Veerbootcafé is op de eerste dinsdag van de maand op Ameland en iedere vierde dinsdag van de maand op Schiermonnikoog. Op deze data in 2018 is er de komende maanden een Veerbootcafé:

Ameland

- 2 januari
- 13 februari
- 13 maart
- 10 april

Schiermonnikoog:

- 23 januari
- 27 februari
- 27 maart
- 24 april

Tijdstip: 16.30 - 18.00 uur.

Locatie Ameland: Hotel de Jong

Locatie Schiermonnikoog: Dorpshuis

KLANTENSERVICE

Waar loopt de reiziger tegenaan?

Elke dag weer proberen wij onze passagiers zo goed mogelijk van dienst te zijn. Soms lukt dat, soms ook niet. In deze rubriek behandelen we telkens een veelgestelde vraag aan onze reserveringsafdeling.

'Waarom kan er op de website geen datum en afvaart worden gereserveerd wanneer er een e-ticket wordt gekocht?'

Voetgangers hoeven niet te reserveren. Sterker nog, ze kunnen niet eens reserveren. Er is genoeg plaats. Wel kan er van tevoren online een ticket worden besteld, zodat wachten bij de kassa niet nodig is.

Als passagier bepaalt u zelf op welke dag en tijdstip u gebruik maakt van het e-ticket. Alleen de periode waarin wordt gereisd moet worden geselecteerd, omdat het tarief in de basis- en zomerperiode verschilt. Ongerust of u wel mee kunt? Niet nodig, want op drukke tijdstippen zetten wij extra boten in.

VOLGENDE EDITIE

WPDETAILS #5 VERSCHIJNT IN APRIL 2018

“NAAR EEN BEREIKBARE TOEKOMST”

COLOFON

UITGAVE VAN WAGENBORG
PASSAGIERSDIENSTEN B.V.
VIERMAANDELIJKSE PUBLICATIE

ADRES

Reeweg 4,
Postbus 70, 9163 ZM Nes/Ameland

EMAIL

wpdetails@wpd.nl

HOOFDREDACTEUR

Wim Durans

REDACTIE

Egbert Krottje, Berend Jan Schoonbeek,
Maud Kiewiet-Hendriks, Guus van der
Linde, Martine van der Linden

ONTWERP

Guus van der Linde

FOTOGRAFIE

Flying Focus, Jantina Scheltema, Ilya
Zonneveld, Nicole Nagtegaal, Annelies
Bosch, Simon van der Woude

DRUKWERK

Marnedrukkers

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN

Copyright 2017 Wagenborg
Passagiersdiensten

De redactie beoordeelt het wel of niet
publiceren van kopij en houdt zich het
recht voor ingezonden bijdragen te
bewerken of in te korten. Niets in deze
publicatie mag gereproduceerd worden
zonder toestemming van WPD.

In deze publicatie is maximaal aandacht
besteed aan veiligheid. Foto's op een
werklocatie, waar beschermingsmiddelen
niet zichtbaar zijn, zijn gemaakt op een
moment dat er geen werk in uitvoering
was.

www.wpd.nl

De nieuwe sneldienst

Een verslag van de doop, tewaterlating en
eerste ervaringen met de nieuwe sneldienst
die vanaf 1 april 2018 op de dienst
Ameland - Holwerd in de vaart komt.

Op bezoek bij Reederei Norden-Frisia

De verbinding tussen Norddeich en het
eiland Juist is door zijn ondiepe vaargeul
afhankelijk van het getij. Het eiland is alleen
bij hoogwater bereikbaar.

Hebben robotschepen de toekomst?

Krijgen we na zelfrijdende auto's straks ook
met autonoom varende schepen te maken? De
voorspelling is dat onbemande schepen in het
midden van deze eeuw de gewoonste zaak
van de wereld zullen zijn.

Wij staan altijd open voor suggesties en tips om WPDdetails voor u
als lezer nog interessanter te maken. Heeft u mooie foto's, een leuk
onderwerp of een goed idee, aarzel niet en neem contact met ons op
via wpdetails@wpd.nl.

“

“Ik werk nu alweer 22 jaar bij Rijkswaterstaat. Eerst als nautisch verkeersleider vanuit de vuurtoren van Schiermonnikoog en nu op het vasteland als nautisch adviseur. Zorgen voor een vlotte en veilige vaart tussen Lemmer en Delfzijl en op de Waddenzee is in het kort waar mijn werk om draait. Sinds 2005 vaar ik bijna elke werkdag van Schiermonnikoog naar Lauwersoog en weer terug. Om zeven uur 's ochtends de deur uit, 's avonds om half acht weer thuis. Je went eraan. Je kunt er ook voor kiezen om dagelijks in de file te staan. Maar ik kan tenminste nog werken en een kop koffie drinken.

Heel soms zorgt het weer voor problemen. Ik heb eens een hele dag vastgezet aan boord. Er stond een hevige oostenwind en er was afgaand water. Vlak na vertrek van Schiermonnikoog werd de boot buiten de geul gedrukt door de wind. Er waren veel eilanders aan boord, dus er ontstond een gezellige sfeer. Aan het eind van de middag stond het water weer hoog genoeg, en kon de boot aanmeren. Dat was één van de weinige keren dat ik om vijf uur thuis was.”

Lieuwe Klabbers

Nautisch adviseur bij Rijkswaterstaat

”

VASTE REIZIGER IN BEELD

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN

Openingstijden Reserveringsafdeling:

- maandag tot en met zaterdag van 08.00 - 20.00 uur
- zondag van 09.00 - 15.00 uur

Contact

T 0900 -9238 (lokaal tarief)

Vanuit het buitenland: +31 88 103 1000

E info@wpd.nl

www.wpd.nl